

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	
Przedmiot:	Historia Sztuki
Temat zajęć:	Quattrocento w malarstwie włoskim –dekoracyjny Botticelli
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Zapoznanie uczniów z twórczością Sandra Botticellego jako malarza renesansowego.
Podstawa programowa	II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń: 13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych: c) w malarstwie i grafice: kompozycji, koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło, w dziełach figuratywnych stopnia oddania rzeczywistości lub jej deformacji; 15. rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne; 16. rozpoznaje podstawowe motywy ikonograficzne, świętych chrześcijańskich, bogów greckich i alegorie wybranych pojęć na podstawie atrybutów; 18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki. 3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady; 5. wymienia podstawowe gatunki w dziełach sztuk plastycznych, m.in. portret (w tym autoportret, portret psychologiczny i oficjalny), pejzaż (w tym: weduta, marina, pejzaż ze sztafagem), sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna (w tym batalistyczna), martwa natura, akt; III. Zapoznavanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń: 3. sytuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym; 5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiasz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea

	Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marcelli Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasior, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz); 8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów. IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń: 2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła; 6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych; V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:
--	--

	2. zna najistotniejszych fundatorów, mecenasów i marszandów, na których zlecenie powstawały wybitne dzieła sztuki; 3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałac, galerie), w którym się ono znajduje; 4. łączy dzieło z fundatorem, mecenasem lub marszandem, dla którego powstało.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Cele (szczegółowe) operacyjne:	Uczeń: - poznaje środowisko artystyczne, z którym związany był artysta; - identyfikuje dzieła malarza na podstawie użytych środków warsztatowych i formalnych; - wskazuje etapy twórczości artysty; - przyporządkowuje dzieła do miejsc, z którymi są związane; - dokonuje opisu i analizy porównawczej dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych.
Metody/techniki kształcenia:	- odwrócona klasa; - oglądowa; - metody aktywizujące.
Formy organizacji pracy:	- samodzielna praca z tekstem kultury; - praca w grupach, - mapa myśli.
PRZEBIEG LEKCJI	
Przed lekcją: Nauczyciel zleca uczniom przygotowanie informacji o Sandro Botticellim: droga życia, najważniejsze dzieła, charakterystyka twórczości.	
Faza wprowadzająca:	
Nauczyciel sprawdza wiedzę uczniów wyświetlając na tablicy multimedialnej oś czasu, uczniowie sytuują na niej najważniejsze dzieła Sandra Botticellego. Następuje krótka charakterystyka sylwetki malarza i jej umiejscowienie w konkretnych ramach czasowych.	
Faza realizacyjna:	
1. Omówienie cech charakterystycznych twórczości malarza. Nauczyciel dzieli uczniów na 7 grup, każda otrzymuje do analizy jeden obraz: „Madonna z Dzieciątkiem i dwoma aniołami” „Madonna z Dzieciątkiem, Św. Janem i Aniołem” „Powrót Judyty z obozu nieprzyjaciela do Betulli” „Kuszenie Chrystusa” „Primavera (Wiosna)” „Narodziny Wenus”	

VII. „Wenus i Mars”

Uczniowie wykorzystują informacje z własnych notatek oraz treści e-materiału. Nauczyciel podaje kryteria oceny/opisu obrazu:

- rok powstania dzieła,
- miejsce powstania dzieła;
- określenie, gdzie dziś można obejrzeć obraz,
- styl/kierunek w malarstwie,
- tematyka,
- kształt pola obrazowego,
- rodzaj sceny,
- podział na plany,
- kompozycja,
- perspektywa,
- środki artystyczne (światło, światłocień, linia, faktura),
- ekspresja,
- technika malarska.

2. Poszczególne grupy prezentują wyniki pracy.

Faza podsumowująca:

1. Wspólne zestawienie charakterystycznych cech dzieł Botticellego w formie mapy myśli. Na koniec nauczyciel proponuje dyskusję na temat: Czy słusznie nazywa się Botticellego malarzem dekoracyjnym?

Praca domowa:

1. Wykonanie ćwiczeń podsumowujących z e-materiału (1-7).
2. Dla uczniów chętnych: Polecenie 1.